

§ 24**Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter**

KS 2024/800

Beslut

1. *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet godkänns för innevarande mandatperiod.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt att även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*, i enlighet med bilaga till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet godkänns för innevarande mandatperiod.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt att även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*, i enlighet med bilaga till utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Om kommunala angelägenheter utförs av privata utförare ska kommunfullmäktige, enligt 5 kap 3 § kommunallagen (KL), för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av sådana angelägenheter. I programmet ska också anges hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn i de privata utförarnas verksamhet ska tillgodoses.

Sedan det tidigare programmet som antogs av kommunfullmäktige under den förra mandatperioden, har kommunallagen ändrats på ett sätt som påverkar kraven på programmets omfattning. I budget för 2024 fick därför stadsledningskontoret i uppdrag att se över och revidera programmet för innevarande mandatperiod för beslut i kommunfullmäktige.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsens råd för Agenda 2030.

Arbetsmarknadsnämnden anser att det är bra lösning att i programmet ha mål och riktlinjer på en övergripande nivå, bland annat för att det underlättar för privata utförare att hitta övergripande information i ett samlat särskilt styrdokument.

Exploateringsnämnden ser positivt på att det föreslagna programmet bedöms förenkla sökandet för den som önskar ta del av information, inte minst för de brukare, medborgare och andra som avser använda tjänster inom de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare.

Fastighetsnämnden instämmer i rekommendationen att ett samlat särskilt styrdokument skulle förenkla sökandet och göra det tydligare för organisationen och omvärlden.

Förskolenämnden ser positivt på att staden främjar utvecklingen av likvärdiga villkor där uppdragens genomförande kan anses vara parallella och jämbördiga oavsett utförare. Då förskolans verksamheter inte omfattas av programmet anser nämnden att inkommen remiss främst har varit av granskande karaktär av programmet.

Idrottsnämnden anser att det är bra att mål och riktlinjer i det föreslagna programmet hålls på en övergripande nivå.

Kulturnämnden ser positivt på att programmet revideras och tillstyrker förslaget.

Kyrkogårdsnämnden ställer sig positiva till revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att förslaget till reviderat program för utförare av kommunala angelägenheter är väl genomarbetat och ger en tydlig vägledning av hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp.

Servicenämnden föreslår att programmet kan hänvisa till stadens budget och dess förteckning över aktuella styrdokument vilket kommer säkerställa en helhetsbild och att aktuella dokument alltid finns hänvisade till. Vidare föreslår nämnden att programmet kompletteras med en tillämpningsanvisning vilket underlättar för de privata utförarna samt för förvaltningar och bolag i avtalsskrivningar och avtalsuppföljning.

Socialnämnden ser positivt på de punkter som ingår i stadens program och har några synpunkter som redovisas i nämndens tjänsteutlåtande.

Stadsbyggnadsnämnden har inget att erinra mot programmet då det inom nämndens verksamhetsområde inte utförs några kommunala angelägenheter av privata utförare.

Trafiknämnden ser positivt på programmet och bedömer att revideringarna ligger i linje med ändringarna i kommunallagen.

Utbildningsnämnden instämmer i att det är nödvändigt att hålla styrdokumentet på en övergripande nivå, men ser ett behov av viss konkretisering för att öka förståelsen för vad som är särskilt viktigt för staden och föreslår att ett kompletterande stöddokument tas fram som sammanfattar de krav som ställs i respektive program då

det skulle underlätta för både beställare och utförare av kommunala angelägenheter, såväl i privat som i kommunal regi.

Äldrenämnden delar bedömningen att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter.

Överförmyndarnämnden ser positivt på programmet och dess innehåll och föreslår ett stöd i form av en checklista eller annat metodstöd för att underlätta uppföljningen, vilket skulle främja en mer likvärdig uppföljning mellan stadens verksamheter.

Farsta stadsdelsnämnd anser likt programmets syfte att mål och uppföljningen bör vara så lika som möjligt oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privat utförare. Nämnden har inga övriga synpunkter utan ställer sig bakom förslaget till reviderat program.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd välkomnar förslaget till program och bedömer att det är bra att samla information om mål och riktlinjer för privata utförare i ett särskilt styrdokument.

Södermalms stadsdelsnämnd har inga invändningar mot det förslagna programmet och anser att det är bra att gemensamma principer och metoder för uppföljning tas fram så att stadens olika nämnder och bolag jobbar på likvärdigt sätt.

Stockholms Stadshus AB ser, i samstämmighet med dotterbolagen, i huvudsak positivt på framtaget förslag till reviderat program för inköp.

Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030 ser positivt på att programmet framhåller att Agenda 2030 ska vara vägledande för privata utförare på samma sätt som för den verksamhet som sker i egen regi samt att nämnders och bolags ansvar för att försäkra sig om detta betonas.

Föredragande borgarrådets synpunkter

En grundläggande förutsättning för att stockholmarna ska ha förtroende för Stockholms stad och för alla som verkar i staden är att vi utför vårt arbete med gott omdöme och att vi följer gällande lagar och regler. Offentliga medel ska användas effektivt så att allmänhetens förtroende för det offentliga kan upprätthållas. Detta gäller oavsett om verksamheten drivs i offentlig eller enskild regi.

I förarbetena till kommunallagen står att kontroll och uppföljning är viktiga verktyg för att säkerställa effektiva verksamheter som levererar tjänster med tillfredsställande kvalitet, en god ekonomisk hushållning och tillräcklig demokratisk kontroll av verksamheten. Det finns åtskilliga exempel i den offentliga debatten på såväl enskilda aktörer som inte levererar verksamhet med tillräcklig kvalitet och aktörer som rymmer kriminella kopplingar. När välfärdssektorn utnyttjas för att tjäna pengar på bekostnad av kvalitet och trygghet behöver staden agera kraftfullt. Även om lagen

ofta begränsar möjligheterna att ställa relevanta krav och följa upp verksamheten innehåller föreliggande ärende, samt Stockholms stads reviderade program för inköp, insatser för att förstärka den demokratiska kontrollen och för att motverka att kriminella och oseriösa aktörer tillskansar sig skattemedel på felaktiga grunder.

Det är av största vikt att vi som kommun ges förutsättningar för att kunna bedriva en effektiv kontroll och ändamålsenlig uppföljning av privata utförare, särskilt med inriktning på att motverka oegentligheter, välfärdsbrott och att oseriösa aktörer etablerar sig i välfärden. För att kunna ta ytterligare steg i det arbetet behövs ytterligare stöd och fler åtgärder från andra instanser. Några exempel är en ökad tillgång till information om utförare, ett nationellt register som visar erfarenheter av utförares tidigare leveranser och att rättsväsendet prioriterar välfärdsbrott högre så att praxis på området blir tydligare. Att Stockholms stad, och andra kommuner förvägras statlig information om kriminella aktörer inom ramen för upphandlade HBV-hem är bara en tydlig illustration på att regeringen behöver ta initiativ för att ändra gällande lagstiftning.

Agerar vi rätt nu kan vi tillsammans minska välfärdsbrott och oegentligheter i kommunala verksamheter som bedrivs av privata utförare.

Bilaga

1. Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter, dnr KS 2025/800-1.1
2. Ändringar jämfört med program för verksamhet som utförs av privata utförare, 2021, KS 2025/800-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. att delvis bifalla föredragande borgarråds förslag till beslut
2. att programmet justeras i enlighet med som anförs nedan, samt
3. att därutöver anföra följande:

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare. Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll.

Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Vi är dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Vi anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 juni 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förehavanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också

att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och, lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförares personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet – inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen så noterar vi att stadsledningskontorets inte anser att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldrenämndens verksamheter och utbildningsnämnden. Vi ser därför med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Kristdemokraterna välkomnar regeringens förslag om att det ska råda lika insyn oavsett i vilket regi en kommunal angelägenhet utförs. Stärkt konkurrens mellan privata utförare samt lika förutsättningar för såväl privat som kommunal regi möjliggör för ökad kostnadseffektivitet och stärkt kvalitet i välfärden.

Ärendet

I *Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter* ges en beskrivning av de övergripande mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om i andra styrdokument som har särskild betydelse för verksamhet där det förekommer privata utförare. Vidare beskrivs stadens system för att utarbeta mer detaljerade mål och riktlinjer för respektive verksamhetsområde.

Programmet betonar nämndernas och bolagens ansvar för kontroll och uppföljning av de verksamheter där det förekommer privata utförare.

Slutligen behandlas även allmänhetens rätt till insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare. Det föreslås att det även fortsättningsvis ska ingå en särskild klausul om allmänhetens insyn i de avtal som staden ingår med privata utförare. Den klausul som är bilagd programförslaget är oförändrad jämfört med den klausul om allmänhetens insyn som redan i dag ska ingå i sådana avtal.

Under 2024 gjordes ändringar i kommunallagen som innebär att den typen av program som detta ärende avser numera även ska omfatta verksamhet som kommuner och regioner bedriver i egen regi. Syftet med lagändringen är att det så långt det är möjligt ska råda likvärdiga villkor för privata utförare och kommuner och regioner. I framtagandet av programförslaget har stadsledningskontoret tagit hänsyn till dessa lagändringar. Det är exempelvis med anledning av lagändringen som programförslaget har ett annat namn än det nu gällande programmet.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret bedömer att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Mål och riktlinjer i det föreslagna programmet hålls därför på en övergripande nivå. Detta görs huvudsakligen genom hänvisningar till stadens system för styrning och ledning, samt till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokument med mål och riktlinjer som har särskild betydelse för verksamhet som utförs av privata utförare. Hänvisningar görs också till nämndernas och bolagens ansvar för kontroll och uppföljning av de verksamheter där det förekommer privata utförare.

Programförslaget kan betraktas som ett slags kapp till de övriga styrdokument på området som kommunfullmäktige har beslutat om. Detta innebär även att programmet inte bedöms ha någon betydande påverkan på stadens organisation eller ekonomi.

Ett beslut enligt stadsledningskontorets förslag skulle innebära att information om mål och riktlinjer för privata utförare hålls samlad i ett särskilt styrdokument. Stadsledningskontoret bedömer att det förenklar sökandet för den som önskar ta del

av den här typen av information. Det är viktigt inte minst för de brukare, medborgare och andra som avser använda tjänster inom de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare. Genom att anta ett särskilt program för sådana verksamheter blir det, enligt stadsledningskontorets mening, tydligare för organisationen och omvärlden att frågorna har strategisk betydelse i Stockholms stad.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, överförmyndarnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsens råd för Agenda 2030.

Innehållsförteckning

Arbetsmarknadsnämnden	9
Exploateringsnämnden.....	9
Fastighetsnämnden.....	10
Förskolenämnden.....	11
Idrottsnämnden	11
Kulturnämnden	11
Kyrkogårdsnämnden	12
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	12
Servicenämnden	13
Socialnämnden.....	13
Stadsbyggnadsnämnden.....	14
Trafiknämnden	15
Utbildningsnämnden.....	15
Äldre- och äldreomsorgsnämnden	17
Överförmyndarnämnden	17
Farsta stadsdelsnämnd	18
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.....	18
Södermalms stadsdelsnämnd	19
Stockholms Stadshus AB	20
Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030	25

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Särskilt uttalande av Christina Tufvesson m.fl. (alla L), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I förslaget om reviderat program hålls mål och riktlinjer på en övergripande nivå. Arbetsmarknadsförvaltningen har förståelse för att programmet inte kan innehålla detaljerade mål och riktlinjer för samtliga verksamhetsområden. Förvaltningen ser därför inga problem med att man i programmet hänvisar till stadens ordinarie beslutade system för styrning och ledning. Däremot förenklar programmet sökandet för den som önskar ta del av den här typen av information, vilket underlättar för privata utförare att hitta övergripande information i ett samlat särskilt styrdokument. Förvaltningen har därför inga invändningar mot denna lösning.

Arbetsmarknadsförvaltningen ansluter sig till stadsledningskontorets bedömning att programmet inte har någon betydande påverkan på stadens organisation eller ekonomi.

Förvaltningen har inga övriga synpunkter på förslaget.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Linn Bessner (C), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret bedömer förslaget till ett program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter som positivt.

Kontorets stöttar förslag till reviderat program som utgår från en övergripande nivå och huvudsakligen genom hänvisningar till stadens system för styrning och ledning, samt till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna med mål och riktlinjer som har särskild betydelse för verksamhet som utförs av privata utförare.

Detta innebär att programmet inte bedöms ha någon betydande påverkan på stadens organisation eller ekonomi.

Ett beslut enligt stadsledningskontorets förslag skulle innebära att information om mål och riktlinjer för privata utförare hålls samlade i ett särskilt styrdokument.

Exploateringskontoret ser positivt på att det föreslagna programmet bedöms förenkla sökandet för den som önskar ta del information. Det är viktigt inte minst för de brukare, medborgare och andra som avser använda tjänster inom de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen

Särskilt uttalande av Hansi Karppinen (L), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Lovisa Hedin (KD), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret ställer sig positivt till programförslaget och har endast nedan synpunkter att anföra.

Förslag: Med beaktande av de lagändringar som trätt ikraft och som innebär att det som långt som möjligt ska råda likvärdiga villkor för privata utförare och kommuner så har ett nytt namn föreslagits till det nu gällande programmet.

Synpunkt: Kontoret instämmer i rekommendationen att programförslaget bör ha ett namn som omfattar verksamheter för både privata utförare och kommuner.

Förslag: I syfte att hålla information om mål och riktlinjer samlade i ett särskilt styrdokument så hålls det nya programmet på en övergripande nivå genom hänvisningar till stadens system för styrning och ledning, samt till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna med mål och riktlinjer. Hänvisningar görs även till nämndernas och bolagens ansvar för kontroll och uppföljning.

Synpunkt: Kontoret instämmer i rekommendationen att ett samlat särskilt styrdokument skulle förenkla sökandet och göra det tydligare för organisationen och omvärlden.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Åsa Nilsson Söderström (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att staden främjar utvecklingen av likvärdiga villkor där uppdragens genomförande kan anses vara parallella och jämbördiga oavsett utförare. Förvaltningen vill påtala att allmänhetens möjligheter till insyn är att beakta som särskilt viktigt i sammanhang där privata utförare utför kommunala angelägenheter. Det framgår i programmet att förskolans verksamheter, kommunala som privata inte omfattas, därmed anser förvaltningen att inkommen remiss främst har varit av granskande karaktär av programmet.

Förvaltningen föreslår för nämnden att godkänna tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Idrottsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsnämnden har idag endast ett fåtal små verksamheter som drivs av annan utförare. Förvaltningen delar därför stadsledningskontorets bedömning att det är bra att mål och riktlinjer i det föreslagna programmet hålls på en övergripande nivå och att detta huvudsakligen görs genom hänvisningar till stadens system för styrning och ledning, samt till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna med mål och riktlinjer som har särskild betydelse för verksamhet som utförs av privata utförare.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Kulturnämnden lämnar förvaltningarnas tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Isabel Smedberg-Palmqvist (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen och Stadsarkivet ser positivt på att programmet revideras och tillstyrker förslaget.

Den nya förslaget till program beskriver på ett översiktligt sätt de styrdokument i staden som ska gälla för privata utförare och stadens egen-regiverksamhet.

Kulturförvaltningen instämmer i att det kan vara svårt att på detaljnivå reglera allt som ska gälla för privata utförare i alla stadens verksamheter. Samtidigt blir programmet mer lättillgängligt och mer användbart om läsaren inte behöver söka information i flera olika dokument. Kulturförvaltningen behöver fortsätta att säkerställa att det finns tydliga rutiner kring allmänhetens rätt att få insyn hos privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av kulturnämnden.

För att information, som är av vikt för nämnden eller bolagets verksamhet eller för övriga behov inom staden, inte ska gå förlorad vill Stadsarkivet belysa att respektive nämnd eller bolag behöver avtala om att sådan information ska överlämnas från den privata utföraren.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2025 följande.

1. Kyrkogårdsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Ersättaryttrande av Ewa-Marie Ås (KD), se Reservationer m.m.

Kyrkogårdsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kyrkogårdsförvaltningen ställer sig positiva till revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtanden som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Elin Hjelmestam (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Ashna Ibrahim (C), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen anser att förslaget till reviderat program för utförare av kommunala angelägenheter är väl genomarbetat och ger en tydlig vägledning av hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp.

Förvaltningen vill understryka vikten av att berörda nämnder och bolag avtalar med de privata utförarna om tydliga villkor för lämpliga kontroller och uppföljningar, samt att stadens verksamheter säkerställer att det finns tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för att genomföra dessa kontroller.

Miljöförvaltningen har ingen verksamhet som utförs av privata utförare.

Servicenämnden

Servicenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Servicenämnden beslutar att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiva till att skapa tydlighet när kommunala angelägenheter utförs av privata utförare. Programmet är koncist och tydliggör hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp samt hur allmänhetens insyn i de privata utförarnas verksamhet ska tillgodoses.

I det remitterade programmet listas, och översiktligt förklaras, flera styrdokument och stadens styrsystem. Förvaltningen föreslår att programmet även kan hänvisa till stadens budget och dess förteckning över aktuella styrdokument. Det säkerställer en helhetsbild och att aktuella dokument alltid finns hänvisade till.

Förvaltningen föreslår också att programmet kompletteras med praktisk tillämpningsanvisning vilket underlättar för de privata utförarna samt för förvaltningar och bolag i avtalsskrivningar och avtalsuppföljning.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Maurice Forslund (KD), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen ser positivt på de programpunkter som finns med i stadens program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. I flera fall, till exempel "Allmänhetens rätt till insyn" och "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer" med funktionsnedsättning anser förvaltningen att innehållet i själva programpunkterna finns med i de avtal som upphandlas enligt LOV och LOU av förvaltningen. Det samma gäller punkten "Miljöprogram" där förvaltningen beaktar miljömålen och hänvisar till miljöprogrammet i avtalen.

Förvaltningen har en synpunkt gällande punkten "Kommunfullmäktiges budget och inriktningsmål" där det står att Kommunfullmäktiges inriktningsmål ska genomsyra såväl stadens egna verksamheter som de verksamheter som lämnats över till privata utförare. Här anser förvaltningen att kommunfullmäktiges inriktningsmål ska beaktas när krav utformas i nya upphandlingar. Privata utförare ska därmed följa de krav som utgår från inriktningsmålen och som finns i upphandlingen. Förvaltningens avtal kan dock vara i upp till sex år inom sociala tjänster, vilket innebär att avtalstiderna oftast är längre än tidsperioden för kommunfullmäktiges inriktningsmål. Det betyder att kommunfullmäktiges inriktningsmål kan hinna ändras under avtalstiden, och att det kan dröja ett eller flera år innan kravställningen kan ändras.

En annan synpunkt finns gällande punkten "Stadens ledningssystem" där förvaltningen anser att det bör tydliggöras i programpunkten att privata utförare själva kan använda andra IT-system i sitt kvalitetsarbete än systemet Integrerat Ledningssystem (ILS).

Av punkten "Kontroll och uppföljning" framgår att nämnderna och bolagen ska som utgångspunkt följa upp målen och riktlinjerna på likartat sätt, oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare. Här vill förvaltningen påpeka att det är möjligt att ställa högre krav på upphandlad verksamhet än på verksamhet i egen regi när det gäller verksamheter som är upphandlade enligt LOU, vilket kan föranleda att det kommer finnas vissa skillnader mellan hur kontroll och uppföljning går till. I övrigt ställer sig förvaltningen positiv att programmet lägger stor vikt vid kontroll och uppföljning av utförare oavsett regi.

Slutligen anser förvaltningen att det under punkten Kvalitetsprogram är oklart om just denna programpunkt vänder sig både mot stadens egna verksamheter och privata utförare. En tydligare skrivning vore därmed önskvärt.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Björn Ljung (L), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Inom stadsbyggnadsnämndens verksamhetsområde utförs inga kommunala angelägenheter av privata utförare, varför programmet inte träffar nämndens verksamhet. Stadsbyggnadskontoret har följaktligen inget att erinra mot programmet.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Sara Svanström (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Svante Linusson m.fl. (alla C), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Överlag föreslås inga större revideringar i programmet bortsett från att det nu även omfattar verksamhet som staden bedriver i egen regi. Programmet har därför också fått ett ändrat namn.

Trafikkontoret är positivt inställda till att information om mål och riktlinjer för privata utförare hålls samlad i ett särskilt styrdokument. Trafikkontoret delar stadsledningskontorets bedömning att det skulle förenkla sökandet för den som önskar ta del av den här typen av information. Det är viktigt för alla som avser att använda tjänster inom de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare.

Sammantaget ser trafikkontoret positivt på de föreslagna revideringarna i remissen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Claes Nyberg (C), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Frida Bondesson (KD), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Likvärdig uppföljning

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att förslaget tydliggör lagstiftningens intention att uppföljningen ska vara så lika som möjligt oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare.

Förslaget omfattar verksamheter där det förekommer privata utförare för vilka kommunen är huvudman, till exempel verksamheter som drivs på entreprenad. Eftersom till exempel fristående skolor är egna huvudmän omfattas de inte av förslaget. Det innebär att utbildningsnämnden i nuläget enbart berörs när det gäller upphandlade städ- och måltidsverksamheter.

Övergripande styrdokument

Mål och riktlinjer för verksamheten beskrivs i programförslaget på en övergripande nivå. Utbildningsförvaltningen instämmer i att det är nödvändigt på grund av omfattningen och att olika verksamheter berörs på olika sätt.

Samtidigt ser förvaltningen ett behov av viss konkretisering, för att öka förståelsen för vad som är särskilt viktigt för staden. Ett förslag till konkretisering är att ta fram ett kompletterande stöddokument, till exempel i form av en checklista, som sammanfattar de krav som ställs i respektive program. Det är förvaltningens uppfattning att det skulle underlätta för både beställare och utförare av kommunala angelägenheter, såväl i privat som i kommunal regi.

Förslaget hänvisar bland annat till kommunfullmäktiges budget och de inriktningsmål som ska genomsyra såväl stadens egna verksamheter som de verksamheter som lämnats över till privata utförare. Förvaltningen föreslår i stället en hänvisning till den beställande nämndens verksamhetsplan för innevarande år. Den är mindre omfattande och mer fokuserad på de områden som är relevanta för verksamhetsområdet, samtidigt som den genomsyras av de inriktningsmål som lagts fast i stadens budget.

I december beslutade kommunfullmäktige om ett nytt program för de mänskliga rättigheterna. Genom det samlar staden arbetet med mänskliga rättigheter i ett program som ersätter en rad olika program. Förvaltningen menar att det nya programmet för mänskliga rättigheter har en central roll och att det remitterade programförslaget borde kompletteras med det.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden krävs omedelbar justering av beslutet.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande av Rosie Rothstein (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Malin Frick (C), se Reservationer m.m.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter.

Programförslaget kan betraktas som ett slags kapp till de övriga styrdokument på området som kommunfullmäktige har beslutat om och innebär att information om mål och riktlinjer för privata utförare hålls samlad i ett särskilt styrdokument. Förvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning att detta förenklar sökandet för den som önskar ta del av den här typen av information.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Överförmyndarnämnden godkänner överförmyndarförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande av Ewa Samuelsson (KD) och Johan Brege (M), se Reservationer m.m.

Överförmyndarförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Överförmyndarförvaltningen har inga externa utförare i den bemärkelse som åsyftas i ”Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunal verksamhet externa utförare”.

Förvaltningen rekryterar och bedriver tillsyn över ställföreträdare som förordnas av tingsrätten. Det finns ideella ställföreträdare och det finns professionella ställföreträdare. Arbetsmarknadsförvaltningens förvaltarenhet och ett privat företag tillhandahåller professionella ställföreträdare.

Professionella ställföreträdare anlitas till särskilt svårrekryterade uppdrag där det inte är möjligt eller lämpligt att tillsätta en ideell ställföreträdare på grund av att huvudmannen t.ex. har ett aggressivt beteende. Förvaltarenheten har funnits i staden i två år men har idag inte kapacitet att ta sig an alla ärenden där behov finns. Överförmyndarförvaltningen anlitar i de fall företag som erbjuder professionella ställföreträdare. Detta för att huvudmannen inte ska bli utan stöd från en ställföreträdare. Det privata företaget är inte upphandlat och har inget avtal med staden. Målet är att avveckla användandet av det privata företaget och bara använda stadens förvaltarenhet vid behov av professionella ställföreträdare.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss för revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter.

Reservation av Olof Peterson m.fl. (alla M), Rikard Werge (L) och Olle Eriksson (C), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kvalitetsmål, aktiv uppföljning och kontroll är viktiga områden för kommunen att hantera i egenskap av huvudman för verksamheten. Förvaltningen anser likt programmets syfte att mål och uppföljningen bör vara så lika som möjligt oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare. Förvaltningen har inga övriga synpunkter utan ställer sig bakom förslaget till reviderat program.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Henrik Falk (C), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar stadsledningskontorets förslag till program och delar stadsledningskontorets bedömning att det är bra att samla information om mål och riktlinjer för privata utförare i ett särskilt styrdokument.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Anne-Lie Elfvén (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Lars Rottem Krangnes (C) och Jonas Nilsson m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Erik Ehre (KD) som anslöt sig till reservation anförd av Annelie Elfvén (L) samt anmälde ett ersätтарыttrande, se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Södermalms stadsdelsförvaltning har inga invändningar mot stadsledningskontorets förslag på program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Förvaltningen bedömer alltid vilka styrdokument som är särskilt relevanta för specifika upphandlingars kravställning, exempelvis program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Vidare följer förvaltningen upp och kontrollerar både externa och egna utförare systematiskt, vilket redovisas i nämndens tertialer eller verksamhetsberättelser. Vissa uppföljningar görs också på uppdrag av socialförvaltningen och äldreförvaltningen. Utöver att följa upp kärnverksamheten följer förvaltningen till exempel upp miljökrav. Förvaltningen anser att det är bra att gemensamma principer och metoder för uppföljning tas fram så att stadens olika nämnder jobbar på likvärdigt sätt.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att ”Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter” ger direkta eller indirekta konsekvenser för barn. En vidare barnrättsanalys genomförs därför inte.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att ”Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter” ger direkta eller indirekta konsekvenser för

förvaltningens målgrupper beroende på att de är kvinnor/flickor eller män/pojkar. En vidare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 14 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen ser, i samstämmighet med dotterbolagen, i huvudsak positivt på framtaget förslag till reviderat program för inköp. Det nya programmet förtydligas avseende organisation och ansvar, liksom att det föreslås kompletteras avseende beredskap och säkerhet. Högre ambitioner ställer samtidigt nya krav på kommunkoncernen. Koncernledningen anser därför att det är av vikt att staden arbetar tillsammans för att säkerställa att rätt förutsättningar och stöd finns på plats för en framgångsrik implementering.

Programmets revidering som tydliggör arbetet kring att proaktivt och strukturerat arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet och oegentligheter inom upphandlade verksamheter är välkommet. Koncernledningen vill till detta framhålla behovet av samordning och synkronisering med pågående arbeten mot välfärdsbrott.

Koncernledningen kan avslutningsvis konstatera att koncernens dotterbolag lyfter ett antal frågor där det finns behov av förtydliganden. Koncernledningen ser därför med fördel att Stadsledningskontoret hör samman lämpliga delar av bolagens inspel i kommande tillämpningsanvisningar.

För kompletterande synpunkter hänvisar koncernledningen till dotterbolagens svar i sin helhet.

Underremiss

Stockholms Hamn AB:s remissvar daterat den 3 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Stockholms hamnar bedriver kommunal hamnverksamhet inom bolaget.

Bolagets kärnverksamhet, det vill säga den hamnoperativa verksamheten bedrivs till största delen i egen regi. Till denna verksamhet finns ett antal stödtjänster som utförs genom upphandlade tjänsteleverantörer, till exempel ex bogserbåt, isbrytning etcetera.

Dessa upphandlade tjänsteleverantörer följs upp i enlighet med stadens och bolagets rutiner och träffas av samma mål och krav som den egna verksamheten genom krav som ställs i upphandlingar.

Bolagets kunder kan därutöver för sin egen del anlita ytterligare tjänsteleverantörer, som till exempel ex stuvritjänster, bunkring eller förtöjningstjänster med mera.

Utöver den hamnoperativa verksamheten bedriver bolaget även fastighetsrelaterad verksamhet genom ägande av fastigheter i anslutning till bolagets hamnanläggningar. Både fastighetsdrift och ombyggnationer utförs av upphandlade entreprenörer. Dessa entreprenörer träffas av samma mål och krav som den egna verksamheten genom krav som ställs i upphandlingar.

Övriga stödfunktioner i bolagets verksamhet drivs i egen regi eller med stöd av upphandlade tjänsteleverantörer. Dessa träffas av stadens krav som föreskrivs i upphandlingar.

Bolaget är generellt positiva till att staden tar ett samlat grepp och tydligt visar att kommunala angelägenheter som utförs av privata aktörer ska omfattas av samma krav som den verksamhet som drivs i egen regi.

Bolaget anser dock att det går att ställa högre krav på risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetsplanering, liksom bolagets kris- och krigsorganisationer för bolag som utför uppdrag åt staden. Det är dessutom nödvändigt att utvärdera hur olika typer av ”force majeure-klausuler” skulle påverka stadens verksamheter vid olika samhällsstörningar, höjd beredskap och krig.

S:t Erik Markutveckling AB:s remissvar daterat den 14 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

S:t Erik Markutvecklings uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter/aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser. Bolaget ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden söka och pröva strategiska utvecklingsprojekt och förvärv i syfte att främja stadens långsiktiga utveckling och bostadsförsörjning.

Bolaget anser att programförslaget är väl genomarbetat och ser positivt på de programpunkter som finns med i stadens program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter och har inget ytterligare att erinra.

Skolfastigheter i Stockholm AB:s remissvar daterat den 14 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

För SISAB:s del så är bolaget en stor beställarorganisation och upphandlar varje år entreprenader, tjänster och varor för miljardbelopp. I bolagets upphandlingsportfölj finns ombyggnationer, nybyggnationer och renoveringar samt ramavtal för konsulttjänster, drift och förvaltning. Däremot aktualiseras inte upphandling av verksamheter av kommunal karaktär varför bolaget inte har några inspel på remissen.

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB:s remissvar daterat den 10 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Ett viktigt syfte med att kommuner åläggs att anta ett program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter är att tillgodose allmänhetens rätt till insyn, särskilt eftersom privata utförares verksamhet i huvudregel inte omfattas av offentlighetsprincipen. Programmet är således ett viktigt dokument i fråga om att

säkerställa efterlevnaden av lagliga krav och viktiga principer för kommunala angelägenheter. Givet stadens stora organisation och många olika verksamheter är det naturligt att programmet håller en övergripande nivå.

Programmet har genom förevarande revidering fått en ännu mer pedagogisk karaktär. Inslagen av att redogöra för stadens system för styrning och ledning, samt hänvisningarna till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna med mål och riktlinjer som har särskild betydelse för verksamhet som utförs av privata utförare, är välkomna tillägg i programmet. Detta ger programmet karaktären av övergripande karta över vilka mål och riktlinjer som gäller när verksamhet lämnats över till privata utförare.

Bostadsförmedlingen har i dagsläget ingen överlämnad verksamhet på annan utförare. Bolaget är ändå positiva till det reviderade programmet som uppfyller sitt syfte, för det fall att bolaget i framtiden skulle komma att lämna över någon del av sin verksamhet till en annan utförare.

AB Svenska Bostäders remissvar daterat den 15 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Svenska Bostäder ställer sig positiva till stadens förslag till reviderade Program. Svenska Bostäder uppfattar att förändringarna var påkallade för att skapa ett program som harmoniserar med gällande rätt och att översynen därav var befogad. Svenska Bostäder anser det vara angeläget att kontinuerligt arbeta med att stärka kvalitet, kontroll och insyn i offentligt finansierad verksamhet vilket revidering av programmet syftar till. Svenska Bostäder tar gärna vidare dialog och vägledning kring implementering av programmet och dess påverkan på bolagets inköp och upphandlingsrutiner.

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar daterat den 15 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Kulturhuset Stadsteatern anser att programmet är svårt att översätta till hur det ska användas. Hur programmet ska implementeras och användas önskas det närmre anvisningar om.

Programmet bör exempelvis ange tydligare vad som för staden kan utgöra ”kommunal angelägenhet som utövas av privat utförare” samt ge stöd i definition av ”skötseln av en kommunal angelägenhet”.

Kulturhuset Stadsteatern tecknar en stor mängd avtal med olika aktörer, uppdragstagare och leverantörer i form av bolag, organisationer, föreningar etc. avseende samarbeten, konstnärlig verksamhet, administration samt generella uppdragsavtal. Den kontroll och insyn som kan begäras av affärsmässiga avtalsparter måste anpassas utifrån vad som erfordras utifrån avtalstypen. Uttrycket att nämnder och bolag ska som utgångspunkt följa upp målen och riktlinjerna på likartat sätt oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare framstår som trubbig beskrivning. Istället för ”likartat sätt” bör anges ”erforderligt sätt”.

Det önskas även förtydligande om när klausulen om allmänhetens insyn ska användas och vilka anpassningar som kan göras – anvisning om vilka upphandlingar.

AB Stokabs remissvar daterat den 15 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Stokab och dotterbolaget S:t Erik Kommunikation är i hög utsträckning beställarorganisationer. En grundläggande utgångspunkt i stadens IT-politiska tänkande är att olika lager av leveransprocessen separeras. Därmed säkerställs konkurrens och flexibilitet för staden avseende olika tjänsteleverantörer. Stokab anser därför att staden, i IT- och telekomupphandlingar, alltid bör sträva efter att följa den så kallade Stokab-modellen, där datakommunikation (S:t Erik Kommunikation) och svartfiber (Stokab) hålls åtskilda från själva tjänsten. Avsikten med modellen är att skapa likvärdiga villkor för aktörer som verkar på tjänstenivån. Flera aktörer stimuleras till att delta i de offentliga upphandlingarna då de inte själva behöver bekosta den underliggande infrastrukturen, alternativt träda in på marknaden genom att hyra av sin konkurrent. Genom att tjänsterna hålls avskilda från kommunikationsnätet säkras att kommunikationslösningarna blir långsiktigt hållbara och kan bära flera tjänster för flera aktörer. Investeringen i den fysiska nätinfrastrukturen kan på så vis delas av staden och andra som har behov av fiber. På motsvarande vis kan stadens interna nät bära tjänster från flera av stadens verksamheter. Detta skapar möjlighet för staden att med kostnadseffektiva metoder erbjuda nya tjänster över tid.

Genom att staden kontrollerar både det aktiva och passiva lagret ges ingen tjänsteleverantör någon otillbörlig fördel, vilket skulle snedvrider konkurrensen. Därmed bidrar staden också till generellt goda konkurrensvillkor på Stockholmsmarknaden. Ett gemensamt aktivt nät medför att tjänsteleverantörer, stora som små, snabbt når ut till enheter inom staden med en tjänst utan att en ny infrastruktur behöver etableras.

Syftet med ändringen i kommunallagen är att så långt som möjligt säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare. Det föreliggande förslaget är utformat för att tillgodose denna intention hos lagstiftaren. Stokab välkomnar denna ändring, som överensstämmer väl med bolagets syfte och har inget att invända mot förslaget.

Stokab har således inget särskilt att anföra över remissen, utan tillstyrker förslaget och förordar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna detsamma.

Stockholms Stads Parkerings AB:s remissvar daterat den 15 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Stockholm Parkering ställer sig positivt till programmets övergripande syfte att säkerställa god kvalitet, transparens samt uppföljning i verksamheter där privata utförare är involverade.

Stockholm Parkering arbetar redan idag enligt stadens styrdokument och avser att fortsatt göra det, i enlighet med programmets riktlinjer.

I övrigt har bolaget inga andra synpunkter.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s remissvar daterat den 11 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Micasa Fastigheter i Stockholm AB delar stadsledningskontorets bedömning om att det inte skulle vara praktiskt möjligt att utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga berörda verksamhetsområden i ett samlat styrdokument.

Mot den bakgrunden anser Micasa att det är en bra och tillräcklig ansats att information om stadens relevanta styrdokument med mål och riktlinjer som i olika grad även berör privata utförare, framgår av programmet. Det underlättar också för den som vill ta del av mer information om de styrdokument som programmet hänvisar till, oavsett om denne är medborgare, utförare eller intressent av andra skäl.

Micasa har inga ytterligare synpunkter på förslaget till reviderat "Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter", utan ställer sig bakom stadsledningskontorets förslag.

AB Stockholmsshems remissvar daterat den 16 april 2025 har i huvudsak följande lydelse

Bolaget ställer sig i huvudsak bakom det reviderade programmet men ser ett behov av ytterligare precisering kring "tillräcklig god" uppföljning, insyn och hållbarhetsmål. Nedan presenteras bolagets samlade synpunkter.

1. Uppföljning och kontroll

Bolaget ställer sig bakom programmet och betonar vikten av en likvärdig uppföljning av både kommunala och privata utförare. Det är centralt att resurser avsätts för att säkerställa att kontroller genomförs systematiskt och med enhetliga kriterier.

2. Allmänhetens insyn

Bolaget tillstyrker att transparens ökar genom en fastställd insynsklausul i avtal med privata utförare. Dock kan det vara fördelaktigt att tydligare definiera vilken typ av information som ska tillhandahållas och hur ofta denna information ska redovisas. En tydligare praxis skulle gynna en enhetlig tillämpning.

3. Hållbarhetsmål och Agenda 2030

Programmet hänvisar till Agenda 2030 och stadens miljömål, vilket bolaget anser är en positiv utveckling. Bolaget föreslår dock att det klargörs hur staden avser följa upp att dessa mål efterlevs inom verksamheter som utförs av privata aktörer.

4. Tydligare vägledning kring upphandling och inköp

Stockholmsshem ser det som relevant att ytterligare vägledning ges kring hur programmet påverkar offentliga upphandlingar och inköpsrutiner. Det skulle underlätta för bolaget att säkerställa att programmet integreras i bolagets processer.

Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030

Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030:s yttrande daterat den 28 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter är ett centralt dokument för att säkerställa att de kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare genomförs i enlighet med de mål och riktlinjer som gäller för stadens verksamhet i övrigt, samt säkrar allmänhetens insyn.

Rådet ser positivt på att programmet framhåller att Agenda 2030 skall vara vägledande för privata utförare på samma sätt som för den verksamhet som sker i egen regi, samt att nämnders och bolags ansvar för att försäkra sig om detta betonas.

Programmet är med nödvändighet övergripande och hänvisar till gällande styrdokument. Betoningen av uppföljning är central och principen att omfattningen av uppföljning och kontroll skall styras av verksamhetens betydelse för medborgarna är rimlig. En ytterligare dimension att beakta kan vara medborgarnas förmåga att själva hävda sina rättigheter i relation till den aktuella verksamheten, relaterad till exempelvis sjukdom, ålder eller socioekonomisk sårbarhet.

I avsnittet *Principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen* framhålls att samma principer skall vara styrande oavsett om utförandet sker i privat eller i egen regi med uppföljning av kvalitet avseende struktur, process och resultat. Här finns skäl att också uppmärksamma att vårdbiträden samt undersköterskor i hemtjänst, hemsjukvård och äldreboenden hör till de 15 yrken i riket där flest har låg sysselsättningskvalitet (osäkra anställningsförhållanden, otillräcklig inkomst och brist på rättigheter och skydd). Detta påverkar omvårdnadens kvalitet, arbetshälsan och möjligheten till egen försörjning. Av *Hållbarhetsrapport 2025 för Stockholms stad* framgår att på de särskilda boendena har oförändrat omkring hälften av de äldre ett BMI som är så lågt att det kan vara tecken på undernäring, vilket är en högre andel än i riket som helhet. Här kan det vara nödvändigt med en mer övergripande och starkare styrning.

Rådet kommenterar inköpsprogrammet, som är strategiskt viktigt för hållbarhetsarbetet, i ett separat remissvar

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Särskilt uttalande av Christina Tufvesson m.fl. (alla L)

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Liberalerna är dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Liberalerna anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Exploateringsnämnden

Särskilt uttalande av Linn Bessner (C)

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förehavanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis

äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och, lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförares personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet – inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen så noterar vi att stadsledningskontorets inte anser att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldrenämndens verksamheter och utbildningsnämnden. Vi ser därför med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Fastighetsnämnden

Särskilt uttalande av Hansi Karppinen (L)

Se särskilt uttalande anfört av Christina Tufvesson m.fl. (alla L) under arbetsmarknadsnämnden.

Ersättaryttrande av Lovisa Hedin (KD)

Kristdemokraterna välkomnar regeringens förslag om att det ska råda lika insyn oavsett i vilket regi en kommunal angelägenhet utförs. Genom att premiera drift i egen regi snedvrider marknadsklimatet. Stärkt konkurrens mellan privata utförare samt lika förutsättningar för såväl privat som kommunal regi möjliggör istället en ökad kostnadseffektivitet och stärkt kvalitet i välfärden, samtidigt som förutsättningarna för företagare förbättras.

Förskolenämnden

Särskilt uttalande av Åsa Nilsson Söderström (L)

Se särskilt uttalande anfört av Christina Tufvesson m.fl. (alla L) under arbetsmarknadsnämnden.

Särskilt uttalande av Ismail Ali (C)

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förehavanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och, lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförares personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet – inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen så anser vi att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldre- och förskolenämndens verksamheter och förskolenämnden. Vi ser därför

med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Kulturnämnden

Särskilt uttalande av Isabel Smedberg-Palmqvist (L)

Se särskilt uttalande anfört av Christina Tufvesson m.fl. (alla L) under arbetsmarknadsnämnden.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C)

Se särskilt uttalande anfört av Ismail Ali (C) under förskolenämnden.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

Kristdemokraterna välkomnar regeringens förslag om att det ska råda lika insyn oavsett i vilket regi en kommunal angelägenhet utförs. Stärkt konkurrens mellan privata utförare samt lika förutsättningar för såväl privat som kommunal regi möjliggör för ökad kostnadseffektivitet och stärkt kvalitet i välfärden.

Kyrkogårdsnämnden

Ersätтарыttrande av Ewa-Marie Ås (KD)

Kristdemokraterna välkomnar regeringens förslag om att det ska råda lika insyn oavsett i vilket regi en kommunal angelägenhet utförs. Stärkt konkurrens mellan privata utförare samt lika förutsättningar för såväl privat som kommunal regi möjliggör för ökad kostnadseffektivitet och stärkt kvalitet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Särskilt uttalande av Elin Hjelmestam (L)

Se särskilt uttalande anfört av Christina Tufvesson m.fl. (alla L) under arbetsmarknadsnämnden.

Särskilt uttalande av Ashna Ibrahim (C)

Se särskilt uttalande anfört av Linn Bessner (C) under exploateringsnämnden.

Socialnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L)

1. att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. att programmet justeras i enlighet med som anføres nedan, samt
3. att därutöver anföra följande:

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Vi är dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Vi anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Ersätтарыttrande av Maurice Forslund (KD)

Se ersätтарыttrande anfört av Destiny Zandi Lindgren (KD) under kulturnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C)

Centerpartiet står bakom att skattefinansierad verksamhet ska hålla hög kvalitet och följas upp med god transparens – oavsett utförare. Vi välkomnar intentionerna i det reviderade programmet, men ser risker med omfattningen och detaljstyrningen i det föreslagna upplägget. Det är rimligt att privata aktörer anpassar sig till stadens mål och styrdokument. Men programmets omfattning, inklusive krav på insyn i personalvillkor, ägarförhållanden och ekonomi, riskerar att gå längre än vad som är

nödvändigt för att säkerställa kvalitet. Detta kan leda till ökad administrativ börda, särskilt för små och idéburna utförare, och i praktiken minska valfriheten för stockholmare. Vi anser att staden ska fokusera på resultat och kvalitet i uppföljningen, snarare än att detaljstyra hur verksamheten organiseras. Kraven i avtal bör vara proportionerliga och relevanta, beroende på verksamhetens karaktär. Vi delar stadsbyggnadskontorets slutsats att programmet inte är direkt tillämpligt på nämndens verksamhet. Det illustrerar samtidigt vår oro: ett gemensamt styrdokument för samtliga områden riskerar att bli alltför generellt i vissa fall och alltför detaljerat i andra, med varierande tillämpning och ökad byråkrati som följd.

Särskilt uttalande av Björn Ljung (L)

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare. Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten. Liberalerna dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår. Liberalerna anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Trafiknämnden

Särskilt uttalande av Sara Svanström (L)

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Detta är ett viktigt steg för att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga riktlinjer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt för att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs, oavsett vem som utför tjänsten.

Liberalerna är dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Liberalerna anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Särskilt uttalande av Svante Linusson m.fl. (alla C)

Centerpartiet står bakom att skattefinansierad verksamhet ska hålla hög kvalitet och följas upp med god transparens – oavsett utförare. Vi välkomnar intentionerna i det reviderade programmet, men ser risker med omfattningen och detaljstyrningen i det föreslagna upplägget.

Det är rimligt att privata aktörer anpassar sig till stadens mål och styrdokument. Men programmets omfattning, inklusive krav på insyn i personalvillkor, ägarförhållanden och ekonomi, riskerar att gå längre än vad som är nödvändigt för att säkerställa kvalitet. Detta kan leda till ökad administrativ börda, särskilt för små och idéburna utförare, och i praktiken minska valfriheten för stockholmare.

Vi anser att staden ska fokusera på resultat och kvalitet i uppföljningen, snarare än att detaljstyra hur verksamheten organiseras. Kraven i avtal bör vara proportionerliga och relevanta, beroende på verksamhetens karaktär.

Slutligen så noterar vi att stadsledningskontoret inte anser att det är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldrenämndens verksamheter och utbildningsnämnden. Vi ser därför med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

Se ersätтарыttrande anført av Destiny Zandi Lindgren (KD) under kulturnämnden.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L)

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Liberalerna är dock, likt utbildningsförvaltningen, kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Liberalerna anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Särskilt uttalande av Claes Nyberg (C)

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förhållanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar

svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och, lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförarens personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet – inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen så anser vi att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldreomsorgens verksamheter och Utbildningsnämnden. Vi ser därför med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Ersätтарыttrande av Frida Bondesson (KD)

Se ersätтарыttrande anfört av Destiny Zandi Lindgren (KD) under kulturnämnden.

Äldrenämnden

Särskilt uttalande av Rosie Rothstein (L)

Se särskilt uttalande anfört av Christina Tufvesson m.fl. (alla L) under arbetsmarknadsnämnden.

Särskilt uttalande av Malin Frick (C)

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög - oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förhållanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis

att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument - inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och, lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförares personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet - särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet- inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen så noterar vi att stadsledningskontorets inte anser att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldrenämndens verksamheter och utbildningsnämnden.

Vi ser därför med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Överförmyndarnämnden

Särskilt uttalande av Ewa Samuelsson (KD) och Johan Brege (M)

Kristdemokraterna välkomnar regeringens förslag om att det ska råda lika insyn oavsett i vilken regi en kommunal angelägenhet utförs. Stärkt konkurrens mellan privata utförare samt lika förutsättningar för såväl privat som kommunal regi möjliggör ökad kostnadseffektivitet och stärkt kvalitet i välfärden.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (alla M), Rikard Werge (L) och Olle Eriksson (C)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att programmet justeras i enlighet med som anförts nedan.
3. Att därutöver anföra följande,

Liberalerna och Moderaterna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Vi har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Vi är dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Vi anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Henrik Falk (C)

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förehavanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också

att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförares personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet – inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen anser vi att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldre- och förskolenämnden. Vi ser därför att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Anne-Lie Elfvén (L)

Se reservation anförd av Jan Jönsson (L) under socialnämnden.

Särskilt uttalande av Lars Rottem Krangnes (C) och Jonas Nilsson m.fl. (alla M)

Vi står bakom fokuset på att kommunens medel ska användas effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel ska vara så hög som möjligt – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en systematisk uppföljning och god transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förehavanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), använda sig av detaljerade uppföljningsmodeller inom

exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030.

Kvalitetskraven ska vara höga och lagstiftningen följas. Stockholms stad ska däremot inte lägga sig i externa utförares personalpolitik, vilket programmet öppnar för. Det riskerar att skapa en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande administrativa resurser. Detta snedvrider i praktiken konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice och försämrad valfrihet för stockholmarna. Det kan också leda till färre arbetsgivare att välja på för personalen och ett minskad fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare, inte minst inom egenregin.

De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning. Staden ska vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, hög beredskap och effektiva skyddsvallar mot välfärds kriminalitet. Staden ska dock inte driva onödig detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. Vi vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet och resultat – inte processer.

Ersättaryttrande av Erik Ehre (KD)

Se ersättaryttrande anfört av Destiny Zandi Lindgren (KD) under kulturnämnden.

Bilaga 1 – Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter

Inledning

Inom vissa verksamhetsområden ingår stadens nämnder och bolag avtal med privata utförare. En privat utförare definieras här som en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet. Kommunala angelägenheter är angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område. Privata utförare kan vara exempelvis privata företag, idéburna organisationer, stiftelser eller föreningar.

Kvalitetsmål, aktiv uppföljning och kontroll är viktiga områden för kommunen att hantera i egenskap av huvudman för verksamheten. Uppföljningen bör vara så lika som möjligt oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare.

Om kommunala angelägenheter utförs av privata utförare, ska kommunfullmäktige enligt 5 kap 3 § kommunallagen (KL) för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av sådana angelägenheter. Det innebär att programmet omfattar verksamhet som utförs både i egen regi och av privata utförare. I programmet ska också anges hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn i de privata utförarnas verksamhet ska tillgodoses. Syftet med programmet är att förbättra kontroll och uppföljning av verksamheter där det förekommer privata utförare samt att stärka allmänhetens insyn i offentligt finansierad verksamhet. Beslutet om programmet kan inte delegeras till en nämnd.

Detta program avser mandatperioden 2022-2026.

Innehåll och omfattning

Privata utförare av kommunala angelägenheter förekommer inom olika verksamhetsområden. Mål och riktlinjer i detta program hålls därför med nödvändighet på en övergripande nivå. Detta görs huvudsakligen genom hänvisningar till stadens system för styrning och ledning, samt till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna med mål och riktlinjer som har särskild betydelse för verksamhet som utförs av privata utförare. Hänvisningar görs

också till nämndernas och bolagens ansvar för uppföljning och kontroll av de verksamheter där det förekommer privata utförare. Även allmänhetens rätt till insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare behandlas i programmet.

Programmet omfattar kommunala angelägenheter där det förekommer privata utförare, och där kommunen är huvudman. Det innebär att programmet inte omfattar fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän.

Övergripande mål och riktlinjer

Staden har styrdokument som lägger fast mål och riktlinjer för hur stadens verksamheter ska förhålla sig till olika frågor. Styrningen ska genomsyra såväl stadens egna verksamheter som de verksamheter som lämnats över till privata utförare. Samtliga gällande styrdokument finns att ta del av på Stockholms stads hemsida. I det följande görs en övergripande hänvisning till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokument som har särskild betydelse för verksamheter där det förekommer privata utförare.

Vision 2040

Stadens mål för sådan verksamhet som har lämnats över till privata utförare är på ett övergripande plan desamma som de för stadens egna verksamheter. Kommunfullmäktiges långsiktiga mål beskrivs i stadens vision 2040 – Möjligheternas Stockholm. Visionen ger hela organisationen en gemensam riktning för arbetet. Visionen gäller även för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

Kommunfullmäktiges budget och inriktningsmål

Inför varje nytt år fastställer kommunfullmäktige Stockholms stads budget för det nya året med inriktningsmål för de två nästkommande åren. Budgeten avspeglar stadens mål och inriktning för verksamheterna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål ska genomsyra såväl stadens egna verksamheter som de verksamheter som lämnats över till privata utförare.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en detaljerad överenskommelse om hållbar utveckling som antogs av FN år 2015. Agendan innehåller vår tids viktigaste utmaningar samlade i 17 globala hållbarhetsmål. Ansvar för att genomföra agendan ligger på respektive land. Den svenska regeringens ambition är att Sverige ska vara ledande i genomförandet av agendan. Kommunfullmäktige har i sin tur beslutat att Stockholms stad ha en ledande roll i genomförandet.

Agenda 2030 ska vara vägledande för stadens verksamheter och för de beslut som fattas inom organisationen. Detta gäller även för sådan verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag av staden. Det är varje nämnds och bolags ansvar att försäkra sig om att detta sker.

Miljöprogram

Miljöprogrammet anger stadens miljö- och klimatmål på både kort och lång sikt. Bland annat anges målsättningarna om att staden ska vara en fossilfri organisation och att de konsumtionsbaserade utsläppen ska halveras till 2030. Stadens nämnder och bolag ska säkerställa att miljöprogrammets mål och riktlinjer beaktas och får genomslag i de verksamheter som nämnden eller bolaget har lämnat över till privata utförare.

Program för inköp

Program för inköp beskriver hur staden ska arbeta för att uppnå en ändamålsenlig och effektiv inköpsverksamhet. Stadens inköpsmål avspeglar stadens ambitioner och ska vara vägledande i arbetet för att nå hållbarhetsmålen och därmed bidra till en kvalitativ och hållbar samhällsutveckling. Inköpsmålen är *rätt kvalitet, sunda affärer* och *kostnadseffektivitet*.

Programmet betonar bland annat vikten av att staden bedriver en aktiv avtalsförvaltning genom dialog, uppföljning och kontroll.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning ska vara fullt delaktiga i stadens verksamheter på jämlika villkor som personer utan funktionsnedsättning, utan diskriminering. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning pekar ut ett antal fokusområden som stadens nämnder och bolag ska arbeta vidare med. Arbetet ska ske med ett funktionshinderperspektiv och inkluderar verksamheter där det förekommer privata utförare.

Principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen

Kommunfullmäktige har beslutat om gemensamma principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen. Syftet med beslutet är att säkerställa god kvalitet oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller om den har lämnats över till privata utförare. Verksamhetsuppföljningen ska ske på ett likartat sätt oavsett utförare. Modellen som kommunfullmäktige har beslutat om bygger på tre uppföljningsperspektiv som tillsammans ger ett

helhetsresultat gällande parametrarna strukturkvalitet, processkvalitet och resultatkvalitet.

Säkerhetsprogram och trygghetsprogram

Stadens säkerhetsprogram och stadens trygghetsprogram anger den övergripande inriktningen för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Nämnderna och bolagen behöver se till att säkerhets- och trygghetsfrågor hanteras oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare.

Avfallsplan för Stockholm samt föreskrifter för avfallshantering

Avfallshanteringen är en viktig del av samhällets infrastruktur och den engagerar och berör många. Avfallsplanen ska redovisa vilka mål och åtgärder som staden långsiktigt planerar för, så att avfallets mängd och farlighet ska minska, samt innehålla uppgifter om allt avfall som uppkommer i staden. Avfallsplanen utgör ena delen av kommunens renhållningsordning, medan den andra delen utgörs av föreskrifter.

Kvalitetsprogram

Kvalitetsprogrammet ger verksamheterna vägledning och förståelse för stadens ambitioner inom det systematiska kvalitetsarbetet. Programmet styr även stadens arbete med innovation, it och digitalisering.

Preciserade mål och riktlinjer

Stadens ledningssystem

Integrerat ledningssystem, ILS, är stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi. ILS, och verktyget ILS-webb, används av stadens nämnder och bolag för att planera, följa upp och utveckla verksamheterna. Med utgångspunkt i de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna ska stadens nämnder och bolag använda ILS för att utarbeta detaljerade och specifika mål inom sina respektive verksamhetsområden.

Tillämpningen av ILS avser även sådan verksamhet som har lämnats över till privata utförare. Varje nämnd och bolag som lämnar över skötseln av en kommunal angelägenhet till en privat utförare ska se till att verksamheten i tillämpliga delar bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål.

Kontroll och uppföljning

När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten (10 kap 8 § KL).

Nämnderna och bolagen ska som utgångspunkt följa upp målen och riktlinjerna på likartat sätt, oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare.

Respektive nämnd och bolag ska säkerställa att det i avtalen med de privata utförarna finns villkor för lämpliga kontroller och uppföljningar. Ju större betydelse den aktuella verksamheten har för medborgarna desto mer omfattande ska uppföljningen och kontrollerna vara. Det ingår i nämndernas och bolagens ansvar att vidta aktiva åtgärder för att genomföra kontrollerna och uppföljningarna ifråga samt att det finns tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta.

Allmänhetens rätt till insyn

Om en kommun eller dess helägda bolag sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen och bolaget genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över (10 kap 9 § respektive 10 kap 3 § p 6 KL).

Det ankommer på respektive nämnd och bolag att säkerställa att i avtalen tydligt regleras vilken typ av information som ska tillhandahållas av den privata utföraren under kontraktstiden. Detta ska ske genom att en klausul rörande allmänhetens insyn finns med i avtalsvillkoren. Klausulen är bilagd detta program. Notera dock att klausulen bör anpassas till de specifika omständigheter som råder i det enskilda fallet. Hänsyn bör tas till bland annat den överlämnade verksamhetens art, hur många kommunmedlemmar som är beroende av verksamheten och hur mycket skattemedel som går till den överlämnade verksamheten.

Det är staden som hanterar frågor om utlämnande av information om den överlämnade verksamheten. Varje nämnd och bolag ska erbjuda en tydlig kontaktpunkt dit allmänheten kan vända sig med begäran om att utöva sin rätt till insyn.

Bilaga – Klausul om allmänhetens insyn

I stadens och bolagens upphandlingar som rör överlämnande av kommunala angelägenheter till privata utförare ska avtalsvillkor enligt nedan användas. Den angivna klausulen är en standardklausul. För att säkerställa att rätt information kan tillhandahållas på begäran av allmänheten bör beställaren anpassa villkoren utifrån verksamhetens art och kontraktets omfattning. Den information som allmänheten ges rätt att ta del av ska röra den kommunala angelägenhet som har lämnats över till den privata utföraren.

Utföraren förbinder sig att inom en vecka på begäran av beställaren lämna över information som avses i 10 kap 9 § kommunallagen och som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som omfattas av avtalet och som avser områdena

- verksamhetens kvalitet,
- avvikelser i verksamheten,
- personalen och dess kompetens och villkor,
- miljö-, integrations- och jämställdhetsarbete,
- utförandens ekonomi, samt
- ägarförhållanden och företrädare.

Informationen ska lämnas skriftligen om inte annat har avtalats. Det åligger beställaren att i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Leverantören är inte skyldig att lämna information om utlämnandet strider mot lag eller annan författning eller om uppgifterna kommer att omfattas av sekretess hos staden.